

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 15771

Tarih : 25.12.2025

38799

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kezban KONUKÇU

İstanbul Milletvekili

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşme başta olmak üzere uluslararası insan hakları yükümlülüklerine taraf olarak, LGBTİ+'ları kötü muameleye karşı koruma, ayrımcılığı önleme ve ihlaller karşısında etkili soruşturma yürütme sorumluluğunu kabul eden Türkiye'de temel hak ve özgürlüklere yönelik ihlaller, özellikle kolluk kuvvetleri ve infaz kurumları eliyle sürdürülen sistematik bir şiddete dönüşmüştür. Öyle ki; kolluk kuvvetlerinin ayrımcı ve denetimsiz uygulamaları, LGBTİ+'ları insan onuruna aykırı muameleye daha açık hâle getirmekte; kötü muameleleri sıradanlaştırmaktadır.

Anayasa ile güvence altına alınan eşitlik ilkesi, kişi dokunulmazlığı ve kötü muamele yasağına rağmen, LGBTİ+ aktivistler hâlen keyfi gözaltılar ve fişlemelerle karşı karşıya bırakılmaktadır. Nitekim, 16 Aralık günü Ankara'da biri trans olmak üzere üç kişinin evlerine yapılan baskınlar sonucunda Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü (TEM) ekipleri tarafından gözaltına alındıkları, gözaltına alınanlardan birinin ilk gün serbest bırakıldığı, gözaltı süresi iki kez uzatılan diğer iki kişinin ise yurt dışı çıkış yasağı konularak serbest bırakıldığı basında yer almıştır.

Söz konusu baskına ilişkin olarak İHD Ankara Şubesi ve LGBTİ+ Komisyonu 16 Aralık tarihinde yapmış oldukları basın açıklamalarında; gözaltı işlemi sırasında ve sonrasında gerekçeler kolluk tarafından farklı mercilere farklı biçimlerde aktarıldığını, dosya içeriği ile avukata bildirilen gerekçeler örtüşmediğini ve gözaltı sürelerinin keyfi biçimde uzatıldığını ifade ederek operasyonun siyasi saiklerle gerçekleştirildiğini belirtmişlerdir.

Nitekim, gözaltı sırasında trans aktivist Ilgaz'ın, çok yönlü, sistematik ve hukuksuz uygulamalara maruz kaldığı, hukuk devletinde operasyonlar delilden sanığa ulaşma ilkesiyle yürütülürken, bu olayda şahsılık ilkesinin ihlal edilerek paylaşımlı bir evin tamamının arandığı

ve delil toplandığı; Ilgaz'ın, kıyafet değiştirmek üzere odasına girdiğinde bir polis tarafından tamamen soyunmaya zorlandığı, TEM şubede avukat olmaksızın gerçekleştirilen ve mülakat adı altında meşrulaştırılmaya çalışılan kayıt dışı olan üç ayrı sorgulamada diğer gözaltına alınan kişiler hakkında sorular sorulduğu, LGBTİ+ dernekleri, dayanışmaları ve oluşumları hakkında ayrıntılı bilgi talep edildiği; maddi kaynaklar ve çalışanlara ilişkin sorular yöneltildiği; LGBTİ+'lara ilişkin gelişmelerin bildirilmesinin istenerek ajanlık dayatıldığı ve polislerin bu hukuk dışı sorgulamalarının gizli kalmasını istedikleri ifade edilmiştir.

Bu hukuksuz uygulamalar, kolluk görevlilerinin görev sınırlarını aştığını ve suç teşkil eden fiiller işlediğini göstermektedir. Gözaltı sürecinde dernekler, dayanışmalar ve kişiler hakkında detaylı sorular yöneltilmesi ve üstü kapalı ajanlık dayatılması, emniyet teşkilatının LGBTİ+'ları fiilen fişleme ve sindirme pratiği yürüttüğünü ortaya koymaktadır.

Benzer şekilde, Burdur Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde mahpus İşhak Dayan'ın gardiyanlarca darp edilmesi ve "Türk'ün gücünü göreceksin" şeklindeki ırkçı tehditlere maruz kalması, Sincan Cezaevi'nde trans mahpus Poyraz'ın şüpheli ölümü bu şiddet sarmalının hapishanelerdeki uzantısı olarak kamu görevlilerinin cezasızlık zırhına güvenerek ırkçı ve ayrımcı nefret söylemlerini bir şiddet aracına dönüştürdüğünü göstermektedir.

11. Yargı paketinden LGBTİ+'ları kriminalize eden maddeler çıkarılmış olsa da LGBTİ+ varoluşuna yönelik saldırılar tırmanmıştır ve bu yargı paketinden çıkarılan maddeler fiili olarak uygulanmaktadır. "Müstehecenlik" gerekçesiyle açılan soruştırmalar ve derneklerin kapatılması, LGBTİ+ varoluşlarını hedef alan sistematik ve fiili bir kriminalizasyonun göstergesidir.

Bu bağlamda;

- 1- 16 Aralık tarihinde Ankara'da biri trans olmak üzere üç kişinin gözaltına alınmasına ilişkin operasyonun hukuki dayanağı nedir? Gözaltı gerekçesinin kolluk tarafından farklı mercilere farklı şekillerde aktarılmasının sebebi nedir?
- 2- LGBTİ+ aktivistlerin "müstehecenlik" gibi gerekçelerle soruştırma ve kovuştırmalara maruz bırakılması ile 16 Aralık tarihinde gerçekleştirilen gözaltı operasyonu arasında kurumsal bir süreklilik mi bulunmaktadır?
- 3- İHD'nin "Onur Nöbetleri" ve basın açıklamalarında dikkat çektiği üzere; LGBTİ+ aktivistlerine yönelik ev baskınlarında "şahsilik" ilkesinin gözetilmemesi ve tüm ev halkının mahremiyetinin ihlal edilmesi bir talimat sonucu mu gerçekleşmektedir?

- 4- Söz konusu gözaltı işleminde, paylaşımlı bir evde şahsiliik ilkesinin ihlal edilerek tüm evin aranmasına ve kişisel alanların gözetilmemesine kimler tarafından karar verilmiştir?
- 5- Çıplak aramanın bir işkence yöntemi olduğu gerçeği karşısında İHD Ankara Şubesi tarafından paylaşılan veriler ışığında; trans aktivist Ilgaz'a yönelik uygulanan çıplak arama ve işkence iddiaları hakkında Bakanlığınızca idari bir tahkikat bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise trans aktivist Ilgaz'ın odasına zorla girerek çıplak aramaya maruz bırakan personel hakkında bir soruşturma başlatılmış mıdır?
- 6- TEM Şube Müdürlüğü'nün LGBTİ+ aktivistlere yönelik fişleme, baskı ve hukuksuz mülakat uygulamaları hakkında Bakanlığınızın bilgisi var mıdır? Bu uygulamalara dair yürütülen bir inceleme veya denetim süreci bulunmakta mıdır?
- 7- Gözaltı sürecinde avukat hazır bulunmaksızın gerçekleştirilen ve "mülakat" olarak adlandırılan görüşmelerin hukuki dayanağı nedir? Bu görüşmeler neden tutanak altına alınmamıştır? Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde, LGBTİ+'lara yönelik özel bir sorgulama prosedürü veya "mülakat" talimatı mı bulunmaktadır?
- 8- Avukatsız gerçekleştirilen mülakatlarda sorulan "aile yapısı" ve "LGBTİ+ derneklerinin mali kaynakları" gibi soruların, 3 yıl önceki bir soruşturma dosyasıyla illiyeti nedir?
- 9- İHD Ankara Şubesi'nin gözaltı esnasında LGBTİ+ dernekleri, dayanışmaları ve oluşumları hakkında ayrıntılı sorular sorulması; maddi kaynakların ve çalışanların sorgulanması, üstü kapalı biçimde ajanlık dayatıldığına yönelik açıklamaları hakkında Bakanlığınızca herhangi bir idari ya da adli soruşturma başlatılmış mıdır?
- 10- Yargı Paketi'nden kamuoyu tepkisi üzerine çıkarılan baskıcı maddelerin, emniyet birimleri tarafından "fiili bir politika" olarak sahada uygulanması Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
- 11- Kolluk görevlilerinin kötü muamele ve hak ihlalleri ile ilgili olarak uygulanan denetim ve disiplin mekanizmaları nelerdir ve ne ölçüde etkin çalışmaktadır?
- 12- Kolluk ve infaz kurumlarındaki şiddet iddialarının etkin biçimde soruşturulmaması, LGBTİ+ aktivistlere yönelik kötü muamelenin kalıcı ve kurumsal hâle gelmesine yol açmaktadır. Bakanlığınız, bu cezasızlık politikasını sona erdirmek için hangi önlemleri almayı planlamaktadır?
- 13- Son 5 yıl içerisinde, LGBTİ+'lara yönelik kötü muamele ve işkence iddiasıyla kaç emniyet personeli hakkında idari veya adli işlem yapılmıştır?

- 14- Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmeleri kapsamında, kolluk görevlilerinin karıştığı kötü muamele ve hak ihlallerine ilişkin etkili ve bağımsız soruşturmaların yürütölmesini sağlamak amacıyla Bakanlığınız tarafından uygulanan denetim ve disiplin mekanizmaları nelerdir?
- 15- LGBTİ+'lara yönelik ayrımcı kolluk uygulamalarının önlenmesi amacıyla, emniyet personeline yönelik ayrımcılık karşıtı, insan hakları ve nefret suçları odaklı zorunlu bir eğitim ve denetim mekanizması mevcut mudur?